

**ANG****Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLI No. 21
Nobyembre 7, 2010
www.philippinerevolution.org

Editorial

Bugrason ang mga sablag sa sugilanon pangkalinungan

Apat ka bulan sugod nga magpungko ini, natukod na gid man sang rehimeng Aquino ang panel para sa sugilanon pangkalinungan sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Lakip sa ginpili ni Aquino ang mga personahe nga ginakilala nga tunay nga interesado sa proseso pangkalinungan.

Ini na ang una nga positibong tikang padulong sa liwat nga pagbukas sang madugay na nga nauntat kag nabahura nga sugilanon. Sa pihak nga bahin, pila ka bulan na umpisa nga ginpahayag sang NDFP ang kahandaan sini nga atubangon sa sugilanon pangkalinungan ang rehimeng Aquino sa tion nga magpakita ini sang kaseryosohan diri.

Ginalauman nga liwat masuguran ang mga pagsugilanon sa umpisa sang 2011.

Pero sobra pa ang mga hangkat sa pagpadayon sang sugilanon pangkalinungan. Madamo pa ang dapat aregluhon para magsugod ini sang maayo. Una diri ang kakinahanglanon nga kuhaon sang GRP ang mga ginbutang sini nga sablag nga nagaupang sa pagbukas liwat sang pormal nga pagsugilanon.

Labaw pa sa pagnombrar sang mga sugo, kinahanglan ipakita ni Aquino ang kaseryosohan sa pagsugilanon paagi sa pagsakdag kag pag-respeto sa mga daan na nga kasugtanang ginpirmahan sang NDFP kag GRP.



Dapat nga iya dulaon ang tanan nga mga tikang sang nagligad nga rehimen nga nangin mapangguba sa sugilanon pangkalinungan.

Dapat kilalahon kag hugot nga sakdagon ang Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG) nga amo ang nagahatag-proteksyon sa mga konsultant kag istap sang magtimbang nga bahin nga imbolbado sa negosasyon. Makapila ka beses ini nga ginbastos sang rehimeng Arroyo sa pag-atake sa mga konsultant kag istap sang NDFP.

Nagapangayo sang hustisya ang mga kaso sang pagdukot sa mga tinawo sang NDFP nga sanday Leo Velasco, Prudencio Calubid, Rogelio Calubad kag iban pa. Dapat hilwayon gilayon ang anum pa nga nakakulong. Ang mandamyento de aresto batuk kanday Ka Luis Jalandoni, pangulo sang *negotiating panel* sang NDFP kag Ka Jose Ma. Sison, punong pangpulitika nga konsultant sang NDFP kag iban pa nga ginpasakaan sang himu-himo nga mga kaso kriminal nakapang sa hilway nila nga pagpasakop sa sugilanon pangkalinungan. Tubtob wala sang maathag nga pahayag ang GRP sa pagsunod sini sa JASIG, mabutang sa alang-alang ang plano nga pagpauli sa Pilipinas ni

Jalandoni sa Disyembre para tani maghimo sang konsultasyon sa mga rebolusyonaryong pwersa kag iban pang sektor.

Pila ka beses nga gintalikdan sang rehimeng Arroyo ang mga kasugtanang pagpahilway sang tanan nga iban pang detenido pulitikal. Dapat nga tadlungon ini sang rehimeng Aquino paagi sa

Mga tampok sa isyu nga ini...

Himbunanay sg Akbayan kg rehimeng US-Aquino

PAHINA 3

Pagpamatuk sa pagmina, nagalapnag

PAHINA 7

Pagpatanom sg kasaba sg Cojuangco-SMC

PAHINA 8

paghilway sa Morong 43 kag masobra 300 iban pang detenido pulitikal nga nagaantus sa lainlain nga presohan kag kampo militar sa bilog nga pungsod. Nagatingkad ang importansya sang amo nga tikang sa atubang sang pagmandu ni Aquino sang paghilway sa halos 400 nakapreso nga rebeldeng militar, amo man sa atubang sang pagkundera niya sa sobra 15 tuig nga pagkulong sang diktaduryang militar sa Myanmar sa pangunahon nga kritiko nga si Aung San Suu Kyi.

Dapat man palargahon ang hikuton sang Joint Monitoring Committee nga nagabantay sa mga paglapas sa una nga sustantibong kasugtanan -- ang Comprehensive Agreement on Respect for Human Rights and International Humanitarian Law (CARHRIHL). Lapnagon ang paglapas diri sang mga armadong pwersa sang GRP. Wala pa sang ginapakita si Aquino nga ser-yosong pagsakdag sa tawhanong kinamatarung. Wala man nagauntat ang maduguon nga kampanya militar kag terorismo kontra sa pumulu-yo. Mapakita ni Aquino ang kaayo sang buot para sa sugilanon kon imandu niya ang pagpundo sa mapintas nga operasyon militar, ekstrahu-

10-punto nga proposal nga kasugtanan

- 1 Tukuron ang limpyo kag tampad nga gubyernong koalisyon para sa matuod nga pungsodnon nga kahilwayan kag demokrasya kag batuk sa imperyalistang dominasyon kag kontrol.
- 2 Respetuhon ang mga demokratikong kinamatarung sang masang anakbalhas kag hatagan sila sang nagakaigo nga representasyon sa gubyernong koalisyon.
- 3 Ipatuman ang pungsodnon nga industriyalisasyon kag reporma sa duta kag pamatukan ang imperyalistang pagpandambong kag korapsyon sa militar kag burukrasya.
- 4 Kanselahon ang utang sa luwas kag buhinan ang ginatalana ngabadyet para sa militar kag iban pa nga armadong organisasyon sang GRP.
- 5 Sakdagon ang patriyotiko, syentipiko kag makamasa nga kultura.
- 6 Respetuhon ang kinamatarung sa kaugalingon-nga-determinasyon sang mga pungsodnon nga minorya.
- 7 Imbestigahan kag bistahon ang mga upisyal sang gubyrno nga may mga kaso nga pagluib sa banwa, korapsyon kag paglapas sa tawhanong kinamatarung.
- 8 Ipatuman ang matuod nga nagatindog sa kaugalingon nga polisiya pangluwas.
- 9 Magmentenar sang relasyon pangnegosyo kag diplomatiko sa iban pa nga pungsod sa ASEAN, China, South kag North Korea, Japan kag Russia.
- 10 Ipatuman ang untat-lupok sa tunga sang mga armadong pwersa sang GRP kag NDFP.

disyal nga pagpamatay, pagdukot, pagtortyur kag pagpresyur sa mga

aktibista kag masa kag iban pang pasistang buhat sang militar kag pwersa pangseguridad sang GRP.

Wala gihapon napatuman tubtob subong ang probisyon sa CARHRIHL nga maghatag sang dan-yos sa mga biktima sang paglapas sang tawhanong kinamatarung sa idalum sang diktaduryang Marcos.

Dapat man desaysibo nga maghulag si Aquino para sikwayon ang daan nga paghimbunanay sang rehimeng Arroyo sa imperyalismong US agud iupod ang Partido Komunista sang Pilipinas, Bag-ong Hangaway sang Banwa kag puno nga pangpultikang konsultant sang NDFP sa "listahan sang mga tero-rista" nga ginamentenar sang US, European Union kag iban pang imperyalistang pungsod. Nagkasugot ang GRP sang 2004 nga maghimo



Tuig XLI No. 21 Nobyembre 7, 2010

Ang *Ang Bayan* ginabantala sa leng-gwahe nga Pilipino, Bisaya, Iloko, Hiligaynon, Waray kag Ingles.

Mahimo ini i-download halin sa Philippine Revolution Web Central nga makit-an sa:

www.philippinerevolution.net

Nagabaton ang *Ang Bayan* sang mga kontribusyon sa porma sang mga artikulo kag balita. Ginabuyok man ang mga bumalasa nga magpaabot sang mga saway kag rekomendasyon sa ikauswag sang aton pahayagan. Malab-ot kami paagi sa e-mail sa: angbayan@yahoo.com

Kaundan

| | |
|--|-----------|
| Editoryal | 1 |
| 10-punto nga proposal | 2 |
| Akbayan kag ang rehimeng Aquino | 3 |
| Kabahin sg programa nga COIN | 4 |
| Akbayan kag rehimeng US-Arroyo | 4 |
| Limos, indi solusyon sa kaimulon | 5 |
| Madinalag-on nga opensiba sg BHB | |
| 41st IB, ginbunalan sg BHB | 5 |
| Pagpanghalit sg pasistang estado | 6 |
| Pagpamatuk sa pagmina nagalapnag | 7 |
| Pagpatanom sg kasaba sg Cojuangco-SMC | 8 |
| ILPS, nagasuporta sa welga sg mga anakbalhas sa France | 10 |
| Balita | 11 |

Ang *Ang Bayan* ay inilalathala dalawang beses bawat buwan ng Komite Sentral ng Partido Komunista ng Pilipinas

ini sang mga pangpulitika, diplomatiko kag iban pang tikang para bawion ini pero wala pa sang anuman nga tikang nga nahimo.

Dapat man tumanon ni Aquino ang The Hague Joint Declaration of 1992 nga naglatag sang mga prinsipyo nga nagaubay sa sugilanon pangkalinungan, nagbalay sa adyenda sini kag nagtalana sang kondukta sang sugilanon. Positibo ang pag-atras sang rehimeng Aquino sa nauna nga pag-insister sang gilayon nga untat-lupok bilang kundisyon sa liwat nga pagbukas sang sugilanon. Ang amo nga kundisyon lapas sa kasugtanan sa The Hague.

Dapat subong pursigidong malatag ang dalan sa paghiwat sang negosasyon para sa Comprehensive Agreement on Social and Economic Reforms, ang ikaduha nga sustantibong adyenda. Pagkatapos sini, ang masunod nga topiko ang pagtukod sang kumprehensibong kasugtanan bahin sa mga reporma sa pulitika kag konstitusyon. Kag ugaling na lang pwede talakayon ang untat-lupok kag disposisyon sang mga armadong pwersa sang magtimbang nga bahin.

Mahimo pa nga padasigon ang paglarga sang sugilanon kon maghiliusa ang rehimeng Aquino sa

Malip-ot nga Kasugtanan Agud Tampuson ang Gera Sibil kag Agumon ang Makatarungan nga Kalinungan nga ginaproponer sang NDFP National Council sang 2005 (lantawon ang listahan sang 10-punto nga proposal nga kasugtanan).

Ang mga nasambit pila lang sa mga topiko nga mahimo talakayon sang mga panel sang GRP kag NDFP sa ila pang-umpisa nga sugilanon. Tuyo sini nga malatag ang pinakamaayo nga kundisyon para magpadayon kag mangin signipikante ang proseso pangkalinungan bilang dalan sa paglubad sang mga ugat sang gera sibil sa pungsod. **AB**

Himbunanay sang Akbayan-rehimeng US-Aquino

Lutaw na gid ang paghimbunanay sang Akbayan sa rehimeng Aquino. Kabaylo sang pila ka bilyong piso nga pondo nga ipaidalom sa kontrol sini, hayagan nga nagapagamit ang Akbayan sa aktibong pagkalap sang suporta sa sulod kag guwa sang Kongreso para sa program nga Conditional Cash Transfer (CCT) sang rehimeng Aquino.

Sang Septyembre lang, ginsaway sang Akbayan ang P21.9 bilyong pondo para sa programang CCT. Sa iya pagdiskurso sa Kongreso, ginsiling ni Akbayan Rep. Walden Bello nga indi malubad sang CCT ang kaimulon kag padihot lang ini sang World Bank kag Asian Development para labi nga ilubong sa utang ang rehimeng Aquino.

Pero sang Oktubre 12, gulpe nga gintalikdan sang Akbayan ang kritisismo sini sa CCT kag nag-upod na sa mga nagatib-ong sini sa Kongreso. Ini mismo ang nagpasaka sang resolusyon nga nagasuporta sa CCT nga isa kuno ka epektibo nga instrumento para abuton kag mabuligan ang pinakaimol nga pumuluyo basta "husto ini nga ginapatumang". Ginahingyo lang sini ang pagtukod sang isa ka espesyal nga komite nga siling sini magabantay kag magaduso sang mga tikang sang maayo nga implementasyon sang programa.



Tatlo ka adlaw matapos ini, nagtalana ang House Committee on Appropriations sa Manubo nga Panalagan sang P4.05 bilyon para sa Akbayan halin sa P110 bilyong pondo sang Department of Public Works and Highways. Pila ka oras antes aprubahan ang alokasyon nga ini, naglibot sa Kongreso si Arlene "KaKa" Bag-ao, isa sa mga tiglawas sang Akbayan agud magtipon sang mga pirma sang mga kongresista pabor sa CCT.

Ginarason ni Bag-ao nga ang pondo nga gintalana sa Akbayan pangsuporta sa mga *agrarian reform communities* (ARC). Ini makadto kuno sa mga serbisyo, imprastruktura, pautang kag puhunan para sa mga benepisyaryong mangu nguma sang Comprehensive Agrarian Reform Program Extension with Reforms (CARPER)—ang ginapabugal nila nga pagpauswag sang CARP nga sa matuod wala sang kinalain sa nauna nga bersyon nga maki-agalon nga mayduta nga layi.

Ginpakamalaut sang Anakbayan, isa ka progresibong organisasyon sang pamatan-on, ang pagbaliskad sang Akbayan kabaylo sang P4 bilyong *pork barrel*. Siling sini, ang pagsuporta sang Akbayan sa CCT kabaylo man sang pagnombrar sang mga tigla-

was sini sa pila ka pusisyon sa gubyrno. Lakip diri ang pagbutang kay Loreta Ann Rosales nga pangulo sang Commission on Human Rights kag Joel Rocamora nga pinuno sang National Anti-Poverty Commission.

Ginkundenar sang mga progresibong organisasyon ang oportunidad nismo sang Akbayan. Ang ginapabugal nga mga ARC nga kuno talaanan sang P4 bilyon igahatag sang Akbayan sa pila lang, tuman kag may ang sakop kag sa kamatuoran pangpakitang-tawo lang. Ginapaguwa lang sang anti-mangunguma nga gubyrno nga ang mga ARC amo halimbawa sang pagdaog sang anay CARP o sang bag-ong CARPER.

Sa matuod, siling sang Kilusang Magbubukid ng Pilipinas (KMP), ginagamit lang sang daku nga dumuluong kumpanyang agribisnes, kumprador kag asendero ang mga ARC para sa *contract growing*, mayor para sa produksyon sang mga pananum nga pang-eksport, *biofuel* o indi gani agro-industriyal; kag para sa mga iskema nga pareho sang *stock distribution option*, *joint venture*, *corporate farming* kag kasugtanan nga *leasehold*.

Halimbawa sini ang pagpanghimulos sang duha ka sanga sang pamilya Cojuangco sa pila ka ARC paagi sang pagpaluntad sang nasambit nga iskema sa Hacienda Luisita sang mga Aquino-Cojuangco sa Tarlac, kag sa isa ka dosena nga asyenda kag iban pang kadutaan nga kontrolado sang pamilya ni Eduardo “Danding” Cojuangco sa Isabela, Negros kag iban pang bahin sang Mindanao.

Dugang ni Willy Marbella, *deputy secretary general* sang KMP, ang P4 bilyong *pork barrel* sang Akbayan kabayaran sa pagsuporta sini sa kampanyang pangpanguluhan ni Aquino kag sa pagserbi sini sa Kongreso bilang “ikaapat nga bahin sang Communications Group sang Malacañang.” AB

Kabahin sang programa nga COIN

Ang Akbayan padayon nga nagaserbi nga kasangkapan man sang Armed Forces of the Philippines (AFP) sa programa nga *counterinsurgency* sang gubyrno. Suno sa disenyo sang Oplan Bantay Laya, ginabansagan anay nga mga myembro sang mga prenteng organisasyon sang Partido Komunista sang Pilipinas kag Bag-ong Hangaway sang Banwa ang mga target nga aktibista bilang rason sa pagpamatay, pagdakop kag iban pa nga porma sang pagpamigos.

Lakip ang Akbayan sa mga tagabansag sa mga progresibong organisasyon kag tanan nga lider kag katapu sini kag nagaserbi nga masupog nga katuwang sang AFP sa pagkampanya batuk sa mga progresibong organisasyon. Madumduman nga si Loreta Ann Rosales ang isa sa mga pangunahon nga nagaakusa sa rebolusyonaryong kahublagan nga nagahimo kuno sang ekstorsyon sa mga lugar nga sakop sang Akbayan.

Ang CCT ara sa balayon sang programa nga *counterinsurgency* (COIN) sang US. Nagapautang ang World Bank sang pondo sa CCT kag ginagamit ini bilang katuwang sang Oplan Bantay Laya. Katuwang sa pagpatuman sini ang AFP paagi sang Kalayaan Barangay Program (KBP) nga ginapatuman na sini umpisa 2005. Ginaanunsyo man ni Aquino nga sa masunod nga tuig may bag-o na nga programa nga COIN nga igalunsar, kon sa diin mangin kabahin ang mas ginapalawig pa nga bersyon sang CCT.

Sa paghatag-rason sa pagsuporta sa CCT, direkta nga ginabuyagyag sang Akbayan ang repormismo sini kag ang pag-ikog-ikog sini sa reaksyunaryo nga nagaharing estado. Ginalaragway sini ang isa ka “koalisyon pangreporma” ang maki-imperyalista kag maki-asendero nga rehimeng Aquino agud pasaligon ang pumuluyo sa mga pangako sang rehimen kag ipalayo sila sa dalan sang rebolusyonaryong paghimakas.

Akbayan kag rehimeng US-Arroyo

Bisan sa panahon sang rehimeng Arroyo, isa man ang Akbayan sa nabenepisyuhan sang husto paagi sa dalagku nga ginabaton nga *pork barrel*, samtang ang mga tiglawas sang mga progresibong partido tuman nga ginaipit. Gintumbasan ni Gloria Arroyo sang bugana nga *pork barrel* ang pagpanamad sang Akbayan sa kakontra niya nga si Fernando Poe Jr. sadtong eleksyon 2004.

Ginhatagan man sang rehimeng Arroyo sang P25 milyon nga *pork barrel* sa porma sang Priority Development Assistance Fund (PDAF) kag dugang nga P10 milyon halin sa alokasyon para sa DP-WH si Risa Hontiveros-Baraquel, anay tiglawas sang Akbayan. Nagbaton liwat sang P10 milyong *pork barrel* sang 2005 si Baranguel. Naglab-ot sa P200 milyon ang kabilugan nga ginbaton sang Akbayan halin 2004 tubtob 2005 halin kay Arroyo.

Sang nagligad nga eleksyon, nakapanginpulos man ang Akbayan sa kampanya sini para kay Aquino kag nagkita sang daku nga kantidad. Isa sila sa mga nagapanguna nga grupong *partylist* nga naglampas sa gintakda nga gasto para sa kampanyang eleksyon. Nagalab-ot sa P52 milyon ang ila gastos sa mga anunso sa radyo, telebisyon kag peryodiko. AB

Limos, indi solusyon sa kaimulon

Suno sa pagtuon sang Ibon Foundation, naga-sabot sa \$59.1 milyong pondo ang makuha sang Kapit-bisig laban sa Kahirapan-Comprehensive and Integrated Delivery of Social Services (Kalahi-CIDSS) kag P3.4 bilyon man sa Kalayaan Barangay Program (KBP). Ginapabugal sang gubyerno nga nakabulig ang Kalahi-CIDSS sa sobra 1.1 milyon benepisyaryo samtang ang KBP nagtarget man sa proyekto sa Mindanao partikular sa Compostela Valley kag Davao del Norte para kuno sa “kalinungan kag kauswagan.”

Ginainsister sang Ibon Foundation nga tumang kagamay ang sakop nga nalab-ot sang mga nasambit nga proyekto. Indi man matuod ang ginsiling sang WB nga epektibo ang CCT sa paghatag-trabaho sa imol nga pamatan-on. Sa kamatuoran, makahatag-suporta lang ini sa mga tumuluon tubtob Grade 6. Siling sini, kon sa 4.6 milyon nga wala sang trabaho nga pamatan-on 44% ang nakaabot sa hayskul kag 43% ang nakaabot sa kolehiyo, labi nga mabudlayan makatrabaho ang mga tubtob Grade 6 lang ang nalab-ot.

Dugang pa, daku nga bahin sang pondo sang CCT wala nagakadto sa mga tunay nga imol kundi sa mga maysarang samtang ang signipikanteng bahin sang mga matuod nga nagakalisod wala man nalab-ot sang programa. Lakip sa mga ini ang mga wala permanente nga ginaestaran “bangud wala sila sang istable nga trabaho ukon palangitan-an o indi gani mga iskwa-ter lang sila nga ginapalayas, mga tigulang nga imol nga wala sang anak, kag iban pa. Daku man ang ginatalana sa sweldo kag panggasto sang mga *enumerator* (mga nagapangalap sang impormasyon) kag burukrasya sa pagpatuman sini, kag daku nga bahin sini nagakaubos lang sa korapsyon.

Wala ginalubad sang CCT ang matuod nga kabangdanan sang kaimulon. Isa lang ini nga programa nga panglimos kag wala nakapauswag sa mga ginasiling nga target nga buligan nga pinakaimol. Sa kabaliskaran ginapabilin sila nga padayon nga imol, ulipon kag pigos.

Samtang, nagapadaku man sang pangguwa nga utang sang pungsod ang CCT. Nagalab-ot na sa P35 bilyon ang utang sang CCT halin sa dumuluong kag mahimo pa ini nga magdaku tubtob 2016.

AB



41st IB, ginbunalan sang BHB sa Abra



Liwat nga ginbunalan sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB) sa Ilocos-Cordillera Region (ICR) ang mga pasistang kaaway. Pito ka sulda-do sang Alpha Coy sang 41st IB sang Philippine Army ang napatay kag lima pa ang napilasan sa duha ka magkasunod nga pagpang-ambus sang mga Pulang hangaway sang Agustin Begnalen Command sang BHB (ABC-BHB) sang aga sang Oktubre 30 sa Abra. Wala sang kaswalti sa bahin sang BHB.

Naagaw sa mga reaksyunaryong tropa ang isa ka M60 *machinegun* kag duha ka M16, mga bala kag pila ka dokumento militar.

Natabo ang unang ambus sa Barangay Lenneng, Baay-Licuan alas-5:20 sang aga. Apat ang gilayon nga napatay sa ambus nga ini. Pagkataliwan sang 30 minutos tatlo pa ang napatay sang liwat bunalan sang mga Pulang hangaway ang pwersa nga pangre-imporsment sa Barangay Barbarit sa kaingod nga banwa sang Langangilang. Ang lugar sang mga inaway pila ka minutos lang ang kalayuon sa hedkwarters sang 503rd Brigade sa Barbarit, sa duha ka *patrol base* kag sa *advance command post* sang 41st IB.

Suno kay Ka Diego Wadagan, tagapamaba sang ABC-BHB, ginlunsar ang ambus bilang pagsilot sa malala nga paglabag sang yunit militar sa tawhanong kinamatarung sang mga Tingguian. Silot man ini sa pagserbi nga protektor kag “*security escorts*” sang 41st sa daku nga kumpanya sa pagmina. Subong nagamina sa lugar ang Cordillera Exploration Co. Inc., lokal nga subsidyaryo sang Anglo-American PLC, ang pinakadaku kag isa sa pinakamapanghalit nga kumpanya sa pagmina sa kalibutan.



Ang mga suldado sa idalom sang 503rd Brigade sang Northern Luzon Command wala pili sa pagpamomba kag pagpang-istraping sa mga komunidad, paghimo sang iligal nga pag-aresto kag detensyon, pagtortur kag pagpatay sa mga pumuluyo sang Abra, labi na sa mga Tingguian. Ginahimo man nga mga baraks sang militar ang mga *day care center*, *barangay hall* kag pati ang mga balay sang pumuluyo. Masami ang pagbansag sa mga pumuluyo nga mga tagasupporta sang rebolusyonaryong hublag kag ginalimitahan ang paghulag sang mga tagabaryo. Bunga sang grabe nga militarisasyon, naparalisa ang produksyon kag ang gagmayan nga pagmina.

Nakadeploy ang mga elemento sang 41st IB sa mga lugar kon sa diin may ara na nga aprubado nga permiso kag napasaka nga mga permiso sa pagmina. Lakip diri ang mga banwa sang Tineg, Lacub, Baay-Licuan, Sallapadan, Dagio-man, Malibcong, Tubo kag Bucloc. Sa subong, 36 ang aplikasyon sa pagmina nga napasaka sa Mines ang Geosciences Bureau-Department of Environment and Natural Resources (MGB-DENR). Nahatagan na sang mga permiso ang Rio Dorado, Olympus-Pacific, Sulfotara, Magdaleno/Miguel M. Peña, Abra Mining Industrial Company kag ang Cordillera Exploration Company Inc.

“Ang pinakaulihi nga taktikal nga opensiba sang BHB sa Abra nagapakita sa mataas nga determinasyon kag ikasarang nga makig-away sang mga Pulang hangaway. Ginapakita sini ang determinasyon nga ipakig-away sang rebolusyonaryong kahublagan kadungan sang pumuluyo sa mga mapangdambong sang duta, nga malaparan nga nagasamad sa kapalibutan kag nagalapak sa tawhanong kinamatarung,” dugang ni Ka Diego Wadagan. **AB**

Mga paglapas sa tawhanong kinamatarung sa Rizal

ANOM ka sibilyan ang nangin biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa prubinsya sang Rizal halin sang mangin presidente si Benigno Aquino III. Wala pa bisan isa ang nasilutan sa mga suldado sang 16th IB kag mga elemento sang SAF Maneuver Battalion-PNP nga amo ang may kahimuan sang mga krimen nga ini. Ang 16th IB, sa partikular, kilala bilang berdugo nga batalyon bangud ginhanas ini ni Gen. Jovito Palparan sang mangin hepe siya sang 2nd Infantry Division sang 2003.

Pinakaulihi nga mga biktima sang ekstrahudisyal nga pagpamatay sa Rizal amo sanday Junior Asyong, isa ka *chainsaw operator* kag ang iya kabulig nga nagahingalan nga Cocoy, pareho nga taga-Sityo Lucutan, San Isidro, Rodriguez. Napatay sila sang Setyembre sang basta na lang paulanan sang bala sang mga gintingob nga pwersa sang 16th IB kag SAF Maneuver Battalion sang PNP ang mga payag nga palahuwayan sang mga manugkahoy sa Puray, Rodriguez. Gilayon nga napatay sanday Asyong samtang nakadalagan ang apat pa nila ka kaupdan. Para tabunan ang ila nga krimen, ginsi-

ling na lang sang mga kriminal nga ang mga napatay mga katapo sang Bag-ong Hangaway sang Banwa (BHB).

Antes ini, ginpatay man sa Baryo Macabud, Rodriguez ang sibilyan nga si Rene “Buhawi” Resurreccion. Gintiro siya sa ulo malapit sa detasment sang 16th IB.

Nabantala na sadto sa *Ang Bayan* ang pagkapatay sa tatlo ka Dumagat nga mga myembro sang Katribu Party. Gintiro sang mga nakamotorsiklo nga elemento sang *death squad* nga sanday Galman Navarete, Demilita Largo kag Benita San Jose sa San Isidro, Rodriguez sang Hulyo 19.

Samtang sang Oktubre 13 iligal nga gin-aresto ang duha ka Dumagat nga sadto mga myembro sang BHB. Gindakop sang 16th IB sanday Alberto San Jose, 24 anyos, kag Crisanto de la Calzada, 23 anyos, pareho temporaryo nagapuyo sa Puray, Rodriguez. Tubtob subong wala pa gihapon sila ginpakita sa ila nga mga pamilya kag kaabyanan. Pilit sila nga ginayutan sang mga suldado bisan wala sang napasaka nga kaso batuk sa ila kag ginahimo nga giya sa operasyon sang militar. **AB**

Pagrekruta sang mga menor-de-edad sa CAFGU, lapnagon sa Batangas

YARA sa isa ka ospital subong sa Metro Manila ang isa ka menor-de-edad nga may sakit sa pagpamensar pagkatapos sakiton sang militar bangud sa pagbalibad sang iya mga ginikanan nga rekrutahon siya sang mga suldado sa CAFGU.

Si “Joel” (di tunay nga ngalan), 17-tuig ang edad kag daan nga residente sang Sityo Calabashan, Barangay Quipot, San Juan, Batangas pwersahan nga ginrekruta

sa CAFGU sang mga katapo sang 740th Combat Group sang Philippine Air Force nga ginapamunuan ni Lt. Col. Arnel Villareal, katuwang ang 59th Infantry Battalion.

Sang Agosto 28 sang matabo ang pagbakol kay “Joel” sa isa ka paglagaw sang mga suldado nga ginahimo sa Laiya Beach Resort, sa San Juan. Imbitado sadto ang pila ka pamatan-on halin sa baryo sa pamasyaran nga ini.

Ginbutang-butangan nga nang-bastos sang babaye si “Joel” sang siya nagsala nga magsulod sa kasil-yas sang mga babaye. Sang makita siya sang 3 suldado nga sadto hubog, gilayon siya nga ginguyod sa isa ka separado nga banyo kag ginbakol. Ginkilala ang mga nagpangbakol sa iya nga sanday Sgt. Areta, Casapao kag Casanova sang 740th CG PAF nga subong nagakampo sa kaiping sang eskwelahan nga elementarya sa Sityo Calabasahan.

Pagpauli sa balay nagaugayong na si “Joel” nga masakit ang iya nga tiyan kag dughan kag nagbungol ang iya talinga. Pila ka adlaw makaligad sini ginhilanat siya. Duha ka adlaw makaligad ang insidente, nahibaluan sang iya mga ginikanan halin sa mga nakasaksi sa hitabo ang brutal nga gindangtan sang ila anak. Tuman ang kahadlok ni “Joel” sang komprontahon nila siya bahin diri bangud ginpahog siya nga pagapatyon sang mga suldado kon nahibal-an sang iya nga mga ginikanan ang hitabo.

Pila ka adlaw halin sang matabo ang insidente, makit-an nga si “Joel” nagakaurungan. Gulpe lang siya nga magsinggit kag nagahibi. Sa katapusan nadula ang iya sadto maayo nga pamensaron.

Antes ini pirme man nga ginamaltrato kag ginabuyayaw sang militar si “Joel” bangud sa pagbali-bad sang iya nga mga ginikanan nga paentrahon siya sa CAFGU.

Samtang, pagkatapos mabalita sa pahayagan ang kaso ni “Joel” labi nga ginharas sang mga suldado ang ila pamilya. Ginpalibutan ang balay nila sang mga suldado sang Septyembre 13. Bangud diri napilitan sila nga magsaylo sang puluy-an.

Ang pilit nga pagrekrut sang mga menor-de-edad sa CAFGU lapnagon subong sa Batangas. Sa pagtapos sang rehimeng Arroyo kag pagumpisa sang administrasyong Aquino, nagdagsa ang pito ka batalyon sang gintingob nga mga pwersa sang Philippine Air Force kag Philippine Army sa prubinsya

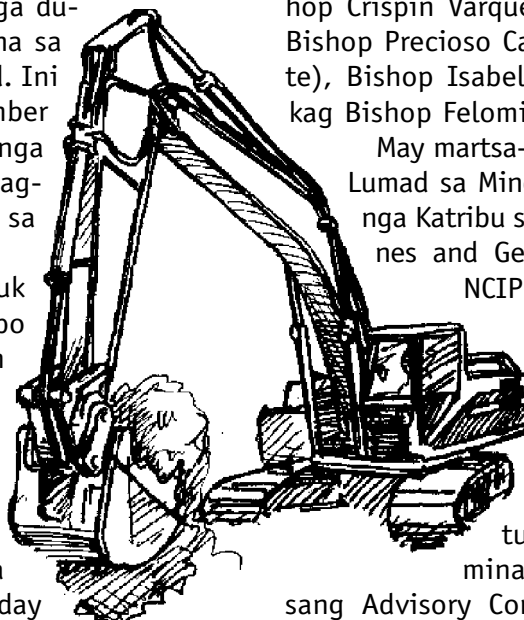
kag nagtukod sang mga kampo militar sa sulod sang mga sibilyan nga komunidad. Gingamit nga kampo ang pangpublikong pasilidad pareho sang *barangay hall*, *daycare center*, kapilya kag bisan ang eskwelahan pareho sang ginhimo sa baryo nanday “Joel.”

Samtang ara sa komunidad hugod nga ginaengganyo sang mga suldado ang mga pamatan-on nga mangin malapit sa ila paagi sa pagimbata sa ila nga mag-*videoke*, magpahubog o mamasyar. Kon malapit na sa ila ang pamatan-on ginasugo-sugo na sila nga magluto, magsag-ob sang tubig, magmasahe sa mga suldado kag iban pa. Pagarrekruton sila nga mag-entra sa CAFGU kag sa katapusan mag-entra sa suldado, kabaylo ang kon anuano nga pangako pareho sang pagpatapos sa pagtuon kag mas daku nga kita. Ginatamay ang mga nagabalibad kag ginabansagan nga manugsuporta sang Bag-ong Hanga-way sang Banwa ang ila nga mga pamilya. AB

Pagpamatuk sa pagmina, nagalapnag

Nagalapnag ang pagpamatuk sang nagkalainlain nga sektor sa pagbukas sang rehimen nga Aquino sa pagmina sang daku nga dumuluong nga kumpanya sa pagmina sa nagalapad nga bahin sang pungsod. Ini pagkatapos ginpahayag sang Chamber of Mines of the Philippines (CMP) nga 19 ka dalagku nga kumpanya sa pagmina ang natalana nga magsulod sa pungsod sa masunod nga tuig.

Nagpahayag sang pagpamatuk sining Oktubre 31 ang mga Obispo sang Simbahan Katoliko sa Eastern Visayas (EV) sa makahalalit nga mga operasyon sa pagmina. Sa isa ka sulat pastoral, nag-apela ang mga lider sang simbahan nga untaton na ang pagmina kag ibalik ang daan nga matahom nga duta sang rehiyon. Ginpirmahan ini nanday



Archbishop Jose Palma sang Palo (Leyte), Bishop Emmanuel Trance sang Catarman (Northern Samar), Bishop Crispin Varquez sang Borongan (Eastern Samar), Bishop Precioso Cantillas sang Maasin (Southern Leyte), Bishop Isabelo Abarquez sang Calbayog (Samar) kag Bishop Felomino Bactol sang Naval (Biliran).

May martsa-rali man ang lainlain nga grupo sang Lumad sa Mindanao nga lakip sa grupong *partylist* nga Katribu sa atubang sang mga upisina sang Mines and Geosciences Bureau (MGB), CHR kag NCIP sa Davao City sang Oktubre 29.

Ginpamatukan man nila ang pagsulod sang mga imperyalistang pagmina sa Davao City kag sa mga prubinsya sang Davao.

Sa Ilocos Cordillera, nagpahayag sang mabaskog nga pagpamatuk si Rep. Teodoro Baguilat sa pagmina sini sang Oktubre 27 sa pulong sang Advisory Committee of the Regional Develop-

ment Council (RDC). Liw-as kuno ang pagbukas sa rehiyon sa daku nga korporasyon sa pagmina bangud ang prayoridad sang RDC nga himuon nga "*watershed cradle*" ang Northern Luzon. Ginatalana sini ang kakinahanglanon nga amligan ang kapalibutan para siguruhon nga indi mamalhan sang tubig ang mga suba kag danaw nga ginagamit sa pagtuga sang kuryente kag pagsuplay sang irigasyon para sa kapatagan.

Nagpahayag sang amo man nga panindugan sanday Rep. Maximo Dalog sang Mt. Province kag Rep. Bernardo Vergara sang Baguio City. Suno kay Baguilat, nagaday-o ang daku nga dumuluong nga kumpanya sang mina sa mga pungsod pareho sang Pilipinas bangud madamo nga restriksyon bahin sa pag-amlig sa kapalibutan sa ila nga mga pungsod.

Sa rehiyon sang Western Mindanao, hugot nga ginabantayan sang tribong Subanen sa Midsalip, Zamboanga del Sur ang posible nga pagsulod sang mga kagamitan sa pagmina sang Geotechniques and Minerals Inc. (GAMI) para sa ila nga mga operasyong eksplorasyon sa Pinukis Mountain Range. Madinalag-on nila nga napaatras ang kagamitan para sa *drilling* sang GAMI sang magtukod sila sang barikada sa Baryo Sigapod sang Oktubre 5 kag Baryo Guinabot sang Oktubre 9.

Ang eksplorasyon sang GAMI ginapahanugutan

sang MGB paagi sa Minerals Production Sharing Agreement (MPSA). Sa subong, 14 kumpanya ang may napasaka nga mga aplikasyon para magmina sa 31 sa 33 baryo sang Midsalip. Sakop sang mga aplikasyon ang 19,000 ektarya sang kabilugan nga 28,000 ektarya sang banwa nga ini. Pangunahon nga pagaminahon sa lugar ang salsalon, bulawan kag pilak. Mabaskog ang pagpamatuk sang mga Subanen sa pagmina bangud pagawaskon sini ang *watershed* sang banwa nga nagasuplay sang irigasyon sa 1,200 ektarya nga palayan kag ginhalinan sang nagaabot sa P87 milyon tui-gan nga kita sang mga mangunguma sa lugar. Pagawas-kon man sini ang proyekto nga reporestasyon sa 5 baryo sang Midsalip nga ginsuguran sadtong dekada 1990.

Samtang, siling sang NDF-EV nga ang halambalanon sang makahalalit nga dumuluong nga pagmina amo nga nagapatingkad sa mabaskog nga kakinahanglanon sang mga reporma sosyo-ekonomiko para malubad ang mga problema sang kaimulon, dumuluong nga pagpanghimulos kag pagkaguba sang kapalibutan. Ang subong nga paghiliusa sang simbahan kag pumulu-yo sa EV batuk sa pagmina mahimo nga magkadto sa pagduso sang mga reporma nga sosyo-ekonomiko kag pagduso sa sugilanon pangkalinungan bilang isa sa mga esensyal nga pamaagi para malab-ot ini. **AB**

Nagalapnag pagpatanom sang kasaba sang Cojuangco-SMC

Nagalapnag ang pagpatanom sang *hybrid* nga kasaba (kamoteng kahoy) bilang kabaylo sang *hybrid* nga mais sa lainlain nga bahin sang Isabela pareho sang San Mariano, Ilagan, Cauayan, Echague kag San Guillermo. Duso ini sang mga imperyalista nga korporasyon nga agrokemikal, multinasyunal nga korporasyon pareho sang San Miguel Corporation (SMC) kag ahente nila nga mga lokal nga komersyante-usurero.

Ginahimo nila ang pagbag-o nga ini sa pagtanom sang mga mangunguma indi para mabuligan ang mga mangunguma. Nagaserbi gihapon ini sa ila nga mga interes nga may pagbag-o lang sang tumok suno sa pagbag-o sang huyop sa balaligyaan. Kakapad sini ang pagpamilit sa mga mangunguma, labi na sa mga nakautang sa ila.

Pagkaputo sa Cargill. Madugay na nga bagsak presyo ang mga mais sang Monsanto Cargill sa bilog nga pungsod. Ang mga binhi sang

Cargill ang kinaandan na nga ginatanom sang mga mangunguma halin pa sang maglapnag ang mga *high-yielding variety* (HYV). Ang produkto nga mais ginabakal sang mga korporasyon pangunahon para himuon nga pagkaon sang hayop kag panakot sa pagproseso sang mga produkto nga makaon.

Apang sa bilog nga kalibutan, nagasobra na ang natuga nga HYV nga mais bangud sa pilit nga pagduso sang mga imperyalista. Ang mas masubo pa diri, ginatambak



nila ang mga ini sa mga atrasadong pungsod pareho sang Pilipinas, kon sa diin nakaagi sang manubo nga ani kag malala nga pagkapyerde

sang mga mangunguma.

Di hamak nga mas manubo ang presyo sang mga gin-import nga mais sang Cargill, bangud halin ang mga ini sa mga pungsod nga abante ang teknolohiya sa agrikultura kag suportado pa ini sang estado. Gani mas gusto sang mga korporasyon nga pareho sang SMC nga magbakal sa iban nga pungsod na lang. Bunga sini, labing naputo ang produksyon sang Cargill sa Pilipinas. Kag amo man ang mga mangunguma nga nagatanom sini.

Gin-ako mismo sang gubyrno prubinsyal sang Isabela kag pati sang Department of Agriculture (DA) kag Department of Agrarian Reform ang pagkaputo nga ini.

Nagpakuno-kuno man ang rehimeng Arroyo sadto nga may tikang ang gubyrno para mabuhinan ang pag-antus sang mangunguma--pirme nagapamasyar sa Isabela ang daan nga sekretaryo sang DA nga si Arthur Yap. Ginbakal sang pangprubinsya nga gubyrno sang Isabela ang ibang mga produktong Cargill gani naobliga nga magpangita sang iban pa nga mga manugbakal sang mga produkto nga ini sa Vietnam kag iban pa nga pungsod.

Manggaranon nakapanginpu-los. Pero solo lang mga komersyante-usurero ang nakakuha sang benepisy. Antes makakuha sang "bulig," ginapangitaan sang papeles ang lupa. Ang mga negosyante lang sang Cargill kag mga nagapautang ang nakalusot sa krisis, bangud sila ang kalabanan nga nakahimo sa rekisito nga ini. Sila na ang pangunahon nga nagabenta sa gubyrno samtang ang kadam-an sang mangunguma wala sang mapilian kundi ang P3 kada kilo nga presyo sa mga bodega nga nautangyan nila.

Nagapabilin man ang pagpangdaya sang mga komersyante-usurero sa pagtimbang, pagpresyo, pagklasipika kag iban pa. Ginpahugot

nila ang sistema sang pagpautang paagi sa pag-embargo sa duta sang mga di makabayad.

Pilit nga pagpatanom sang kasaba. Umpisa 2007, gin-umpisahan naman sang SMC kag mga kahimbon sini ang pagpatanom sang kasaba. Ang mga ini i-proseso para mapulbos kag mangin arina, nga sangkap sang madamo nga produkto sang SMC. Madugay man nga nagka-interes ang mga lokal nga nagaharing sahi sa *biofuel gas*, kag isa ang kasaba sa mahimo nga pagahalinan sini basta nga malaparan ang pagpatanom.

Ang mantika nga ginpanggisa sang mga usurero sa mga mangunguma sang nagtanom sila sang mais amo man subong ang ginalutuan sa ila sa pagsaylo sang pananom sa kasaba. "Sige, para makabayad kamo sang utang, kasaba na lang ang itanom ninyo. Mas barato pa ang kapital," suno sa mga komersyante nga ginapangunahan ni Sangguniang Bayan Kagawad Deri Pascual sang San Mariano, Isabela. Si Pascual ang presidente sang asosasyon sang mga komersyante-usurero sa nasambit nga banwa. Uyat man niya ang Committee on Agriculture didto, isa ka pusisyon nga ginamit niya para mapatuman ang mandu sang SMC nga magpatanom sang kasaba.

Ginaistriktuhan sang mga usurero pareho niya ang pagpautang para sa pagtanom sang Cargill, lakip na ang abono kag pestisidyo para diri. Kapit sa patalim ang madamo nga mangunguma bangud wala na sila sang mautang nga binhi sang mais. Maluwas diri, mas maayo na ang magsunod sangsa maembarguhan sang lupa, rason sang iban.

Manughimulos nga sistema. Nagapangutang ang mga mangunguma sang 100-150 bugkos sang kahoy sang kasaba bilang pangbinhi, nga nagabalor sang P20. Pero



bisan ginbakal na nila, kon makani pagkatapos ang 10 bulan ibalik nila ang katunga bilang interes sa dalok nga usurero. Imbes nga sa mangunguma na ini, ang P10 kada bugkos igabalik pa niya. Kag ang mga masunod nga binhi pilit nga ginabaligya sa ginhalinan nga bodega, sa balor nga P5. Ini man ang pagabaklon sa ila sang mga mangunguma, sa balor nga P20 na.

Ang mga naani nga kasaba kinahanglan utod-utoron sang mga nagtanom. Bangud matig-a kag makatol ang mga kasaba, kinahanglan ipa-*thresher* ini nga pagagastuhan liwat sang mangunguma. Igabulad nila, ibutang sa sako, kag dalhon sa bodega. Kag pareho sang daan nga manughimulos nga areglo, ang mangunguma ang bahala sa pamasaha sang mga produkto. Pagabaklon ini sang mga komersyante sa balor P6 tubtob P8 kada kilo; kag pareho sang mais, depende ini kon *dry*, *good*, o *reject*.

Labi lang nga nagakaputo ang mga mangunguma. Ang mais nga kapareho lang ang presyo amo nga natanom na sang duha ka beses kada tuig, kumparar sa kasaba nga kaisa lang. Di hamak nga mas daku pa tani ang kita sang mangunguma kung palay ang tanom, ukon utanon.

Pagpang-agaw pa gihapon sa lupa. Nagakahulugan pa gihapon sang pag-agaw sang mga kadutaan

sang mga mangunguma sa pagtanom sang kasaba ang magalubong sa ila sa utang, tubtob nga mabuy-an ang lupa nga ginpangabudlayan. May titulo man o wala, ang duta magaserbi sa kapuslanan sang manggaranon, indi sa nagatalauma.

Kon usisaon, ang subong nga pagtanom sang kasaba sang SMC pareho sang una nga Cassava Plantation Project nga ginlunsar sang SMC sang 2002. Plano sini sang patamnan ang masobra 150,000 ektaryas sa kadutaan sa lainlain nga bahin sang Cagayan Valley.

Pangunahon nga pamaagi nga gingamit sadto ang *corporate-farming* o *cooperative farming*, kon sa diin magakasosyo kuno ang SMC kag mga mangunguma. Magapautang ang SMC, magabayad ang mga mangu-

nguma; ang lupa kuhaon, ganansyahan kag kontrolon sang SMC.

Malapad kag mabaskog nga ginbatuan ini sang pumuluyo sang Isabela, kag napilitan si Cojuangco nga i-atras ini sang 2005. Ang subong nga pagpatanom liwat sang kasaba maathag nga pagtinguha nga ipatuman liwat ang mapanghimulos nga proyekto, subong sa labi pa nga malapad nga sakop.

Tuso nga ginlusot ang proyekto nga ini sa nagapalapad nga pagpatanom, paghimbon sa mga komersyante-usurero kag pagpaniplang nga "magpauswag" ini sang pangabuhian. Naghiliusa nga ipakig-away ini liwat sang pumuluyo.

AB

ILPS, nagasuporta sa pungsodnon nga welga sang mga anakbalhas kag pumuluyo sa France

Nagpahayag sang paghiliusa kag suporta ang International League of Peoples' Struggle (ILPS) sa minilyon nga mamumugon, pamantan-on kag iban pa nga pumuluyo sang France nga naglunsar sang pangkabilugan nga welga halin sang Septyembre 7 tubtob Oktubre 19 batuk sa mapanghimulos kag mapiguson nga estado sang France kag mga nagaharing sahi sini.

Ginkundenar sang ILPS ang ginatawag nga reporma sa pensyon nga nagapataas sa edad sang minimum nga pagretiro halin 60 tubtob 62. Lakip ini sa mga tikang sa pagkinot para ipasa ang bug-at sang krisis sa anakbalhas kag pumuluyo. Ginpakamalaut man sang ILPS ang pagpamigos sang gubyerno nga Sarkozy sa mga welga kag protestang masa batuk sa nagataas nga tantos sang wala sang trabaho kag paglala sang kundisyon sa pagtrabaho kag pagpangabuhi.

Gindayaw sang ILPS ang kordinadong paghulag sang mga mamumugon kag pumuluyo nga nagabuyagyag sa ugat sang nagalala nga krisis sang pangkalibutanon nga kapitalistang sistema. Ginsaluduhan man sini ang mga mamumugon sang France sa ila nga paggamit sang bulawanon nga mga taktika pareho sang blokeyo para mangin epektibo ang pangkabiluganang welga batuk sa mga tuso nga

pagtinguha sang gubyerno nga Sarkozy nga pungan ini. Ginkalipay sang ILPS ang pag-upod sang obreros sa transportasyon kag tanan nga unyon sang mamumugon sa bilog nga France para mangin epektibo ang nasyunal nga welga.

Nagpanawagan ang ILPS sa mga myembro kag mga alyadong organisasyon sini sa France nga pursigido kag militante nga magentra sa nasambit nga pungsodnon nga welga kag magbulig sa pagpabaskog sang paghimakas paagi sa pagbinuligay sang tanan nga organisasyon nga nagwelga.

Halos naparalisa ang bilog nga pungsod sang dululungan nga magwelga ang mga mamumugon sa salakyan sang bus, tren, eroplano kag mga planta kag pabrika. Gindungan ini sang mga welga sang mga hayksul nga estudyante sa 300 ka eskwelahan kag pila ka pribado kag pangpubliko nga upisina. Ang pinakamatingkad nga paghulag amo



ang welga sang mga mamumugon sa 12 ka pabrika sa pagrepina sang langis kag duha ka daku nga imbakan sang gasolina sa France. Gindungan ini sang blokeyo sang mga welgista sa mga dulungkaan.

Bunga sini, wala nakadungka ang linibo ka barko sa piyer sang Marseille. Nagresulta man ini sang pagkaubos sang 40% sang suplay sang gasolina sa 4,000 sa 12,000 istasyon sang gasolina sa bilog nga France. Madamo nga eskwelahan kag upisina ang nagsara kag nautod-utod ang sistema sang transportasyon. Base sa tantya sang gubyerno, nagalab-ot sa \$557 milyon kada adlaw ang balor sang nadula bunga sang welga.

Sundan sa "ILPS..." sa pahina 11

ANG BAYAN Nobyembre 7, 2010

2,600 mamumugon sang PAL, ginpahalin

MAGALAB-OT sa 2,600 obreros sang Philippine Airlines Lines (PAL) ang mapahalin pagkatapos paboran ni Secretary Rosalinda Baldoz sang Department of Labor and Employment (DOLE) sining Oktubre 30 ang nauna nga desisyon nga nagasinging nga ligal ang plano nga pagpahalin sa mga empleyado. Kadam-an sa mga maapektuhan mga mamumugon nga ara sa mga operasyon nga *inflight catering*, *airport services* kag *call center*.

Ginkundena sang Philippine Airlines Employees Association (PALEA) nga iligal nga tikang kag isa ka porma sang pagguba sang unyon ang desisyon ni Baldoz bangud nagapadayon pa ang negosasyon nila sa maneydsment sang PAL.

Pagpatay ini sa seguridad sa trabaho sa PAL, siling ni Gerry Rivera, presidente sang PALEA. Ang magabaylo sa mga ginpahalin mga

indi mga katapu sang unyon kag kontraktwal. Magabaton sila sang manubo nga sweldo kag gamay nga benepisyo. Wala sila sang seguridad sa trabaho kag wala sang proteksyon halin sa unyon, dugang pa ni Rivera.

Ginkundena man sang Kilusang Mayo Uno (KMU) ang desisyon sang DOLE. Siling ni Lito Ustarez, Executive Vice President sang KMU, paginsulto kag pagpaantus ang pagpahalin sa linibo nga obreros sang PAL. Mangin malain nga mantasa sa rehimeng Aquino ang isyu sa PAL kon indi ini masolbar pareho sang natabo sa *hostage crisis* sa Maynila sang Agosto.

Nakigsugilanon man ang KMU sa PALEA angut sa mga hiwaton nga serye sang mga hulag protesta.

Suno sa DOLE indi man kuno dalayon nga madulaan sang trabaho ang mga ginapahalin bangud

batunon sila bilang mga kontraktwal nga empleyado sang mga *service provider* pareho sang SkyKitchen Phil, Inc. (*catering*), Skylogistics Phil. (*airport services*) kag ePLDT Ventus (*call center*). Ang mga *service provider* nga ini may kabahin nga propyedad si Lucio Tan, ang tag-iya sang PAL kag isa sa pinakadaku nga kontribyutor sa pondo pangkampanya ni Aquino, suno sa PALEA.

Samtang magaapela ang mga obreros sa Court of Appeals. Naglunsar sila sang mga hulag protesta una sa puno nga upisina sang DOLE sa Intramuros, Maynila umpisa sining Nobyembre 1. Sa Manubo nga Panalagan, ginhatagan prayoridad ang pag-imbetiga sa malaparan nga pagsipa sa PAL kasunod sang mga proposal sang mga tiglawas sang partidong Anakpawis kag Gabriela Women's Party. **AB**

"ILPS..." halin sa pahina 10

Sa pagtinguha nga mauntat ang welga, ginbungkag sang mga *riot police* ang piket sang mga estudyante kag nagablokeyo nga mga mamumugon sa mga dalanon kag naghimo sang madamo nga pagpangdakop. Sa Lyon, Paris, nagbato ang mga estudyante nga nagresulta sa pagkasunog sang isa ka salakyan sang pulis.

Sa pihak sang kabudlayan kag kinagamu sa transportasyon, mayorya sang pumuluyo ang nagsuporta sa nasyunal nga welga. Sa pihak nga bahin, suno sa pinakaulihing sarbey diskontento ang masobra 70% sang pumuluyo kay Sarkozy labi na sang naggamit na siya sang kusog batuk sa mga welgista.

Antes sini, nakalunsar na sang tig-isa ka adlaw nga welga ang mga unyon sang mamumugon sining nagligad nga mga bulan. Nagsanyog ang mga welga samtang nagapalapit na ang pagtalakay sa nasambit nga hagna nga reporma sa pensyon sa parlamento sang France. **AB**

Alyansa para sa mga mangunguma sa Hacienda Luisita, gintukod

ISA ka malapad nga alyansa sang mga mangunguma kag mamumugon sa uma sa Hacienda Luisita ang gintukod sang Oktubre 30 para iduso sa gubyernong Aquino kag Korte Suprema ang gilayon nga pagpanagtag sang 6,400 ektaryang kadutaan sang pamilyang Cojuangco-Aquino. Ginlunsar ang Luisita Peasants and People's Alliance (LUPPA) sa De La Salle-College of St. Benilde sa Maynila.

Katuyuan sang LUPPA nga maghatag sang pinakamalapad nga suportang moral, ligal kag pulitikal sa mga mamumugon sa uma nga nagapakigbato sa isa sa pinakadaku nga pamilyang agalon nga mayduta sa pungsod, suno kay Edna Velarde, *national coordinator* sang Unyon ng Manggagawa sa Agrikultura (UMA) at isa sa mga tagapundar sang LUPPA.

Nag-upod sa paglunsar sang LUPPA ang lainlain nga grupo sang simbahan, mga artista, mga estudyante, manunudlo kag iban pa nga organisasyong sektoral. Pila sa ila amo sanday Fr. Gregorio Obejas, O.S.M; Councilor Emmie Ladera sang Tarlac City; Atty. Jobert Pahilga, *executive director* sang Sentro para sa Tunay na Repormang Agraryo (Sentra); Rustum Casia, isa ka *visual artist*; kag ang Catholic Bishops Conference of the Philippines-National Secretariat for Social Action (CBCP-NASSA).

Sa pihak sang desisyon sang Department of Agrarian Reform (DAR) nga nagbasura sa Stock Distribution Option SDO)kag nagmandu nga gilayon nga ipanagtag ang duta sa asyenda sa mga benepisyaryo sini, padayon gihapon nga nagabalibad ang maneydsment sang Hacienda Luisita Inc. (HLI) batuk diri.

Anom ka tuig makaligad matabo ang masaker sa Hacienda Luisita sang Nobyembre 2004, maila pa gihapon ang hustisya para sa mga biktima. Kaangut sini, magatipon ang LUPPA sang dugang nga suporta halin sa pumuluyo para buligan ang mga mamumugon sa uma nga maagum ang hustisya.

Ginkundena man sang alyansa ang nagasingki nga

militarisasyon subong sa siyam ka barangay nga sakop sang asyenda. Luwas sa mga Citizens Armed Forces Geographical Unit (CAFGU), nga ginareport nga nagatukod sang mga detatsment, nakatalana nga hiwaton diri ang US-RP Balikatan Exercises.

Ano ang motibo sa paghiwat sang RP-US Balikatan Exercises sa asyenda? ini ang pamangkot sa maneydsment sang HLI kag sa administrasyon ni Benigno Aquino III ni Lito Bais, pangulo sang United Luisita Worker's Union, isa man sa tagapundar sang LUP-PA. Siling ni Bais, indi man kampo sang militar ang Luisita. May pagtan-aw siya nga ginagamit ang RP-US Balikatan Exercises para magtuga sang kahadlok sa mga nagaprotesta nga mamumugon sa uma. **AB**

Pagbasura, indi pagrepaso sa VFA ang kinahanglan

PAGBASURA kag indi pagrepaso sa RP-US Visiting Forces Agreement (VFA) ang singgit sang banwa, suno sa mga progresibong tiglawas sa resolusyon nga ginpasaka nila sang Oktubre 26. Ginpirmahan ini nan-day Rep. Teddy Casiño sang Bayan Muna, Rep. Rafael Mariano sang Anakpawis, Rep. Antonio Tinio sang ACT Teachers kag Rep. Raymond Palatino sang Kabataan Partylist.

Gintukod ni Benigno Aquino III sang Oktubre 1 ang Presidential Commission on the VFA. Pamunuan ini ni Sec. Paquito Ochoa Jr. kag upod niya bilang mga *co-chairman* sanday Foreign Affairs Secretary Alberto Romulo kag National Defense Secretary Voltaire Gazmin, nga kilala nga mga maki-imperyalistang US. Ginpaabutan na kuno ni Aquino si US Ambassador Harry Thomas Jr. sa katuyuan sang nasambit nga komisyon nga repasuhin ang mga probisyon sang VFA, partikular sa probisyon sang kustodiya sang mga nakasala nga suldado sang US. Nalipay naman kuno ang embahador sang US, nga nag-isip sang kon anuano nga mga bugay nga nahatag kuno sang VFA sa Pilipinas.

Siling sang mga progresibong diputado, dapat tapuson na ang

bangian kag makaisa nga bahin nga kasugtanan nga ginpirmahan sa tunga sang gubyerno sang Pilipinas kag sang gubyerno sang US sang 1999. Luwas sa ila, pursigido man si Deputy Speaker Lorenzo Tañada III nga mabasura ang VFA. Amo man ang hingyo sang Senate Joint Resolution No.3 nga gindihon ni Sen. Miriam Defensor-Santiago, ang pangulo sang Legislative Oversight Committee on the VFA. Kumporme man diri si Sen. Francis Pangilinan nga nagsiling nga nagapabor lang ang amo nga kasugtanan sa mga Amerikano nga wala man nagabayad sa mga espesyal nga areglo sa ila pagbase sa pungsod.

Suno kay Rep. Luz Ilagan sang Gabriela Women's Party, indi matuod nga indi gusto ni Aquino nga masulit ang natabo sa kaso ni US Marine Lance Daniel Smith. (Si Smith nga ginsilutan sang Makati Regional Trial Court sang Disyembre 2006 nga nagkasala sa paghimulos sa isa ka Pilipina. Sa baylo nga mapreso ini sa isa ka lokal nga presohan ginsaylo ini sa US Embassy. Pagkaligad ginhilway si Smith sang Korte Suprema sang Abril 2009.)

Sa pihak sang pagmandu ni Aquino nga repasuhin ang VFA, na-

gapabor siya sa pagpabilin sang mga tropang Amerikano sa pungsod. Gintumod ni Ilagan nga sa una nga pagbisita ni Aquino sa US, may dala ini pagbalik sa pungsod nga \$2.8 bilyon sa porma sang mga puhunan, upod na ang \$434 milyon halin sa Millennium Challenge Corp. Kon may ara nga ayuda nga ginahatag ang US, pat-ud nga may kabaylo ini nga mga kundisyon, siling sang tiglawas sang Gabriela Women's Party.

Ang VFA, nga ginratipika sang Senado sang Mayo 27, 1999 nga nagapahanugot sa pagsulod sang mga tropang Amerikano, mga barko de gera kag mga kagamitan militar sini kag magtukod sang temporaryong mga pasilidad militar diin man nga bahin sang pungsod. Sining Oktubre 14-22, naglab-ot sa 4,000 suldadong Amerikano ang naglunsar sang paghanas-militar sa Central Luzon sa idalom sang Cooperation Afloat and Readiness Training (CARAT). Samtang nagaabot na subong sa 700 tropang US ang permi nga nakaistasyon sa sulod sang Camp Navarro sa Zamboanga City kag nagapartisipar sa mga operasyong pangkombat sa Basilan, Sulu kag iban pa nga bahin sang Mindanao. **AB**

Kaso ni Karen Vertido, ginhatagan katarungan sang CEDAW

MATAPOS ang 14 ka tuig nga paghimakas, naagom ni Karen Vertido ang katarungan sa gin-agan niya nga paglugos. Ini pagkatapos nga magpaguwa ang United Nations Committee on the Elimination of All forms of Discrimination Against Women (CEDAW) sang Hulyo 16 sang resolusyon nga nagarekomenda sa gubyerno sang Pilipinas nga hatagan siya sang nagakadapat nga danyos base sa kabugaton sang mga paglapas sa iya nga mga kinamatarung.

Ginkastigo sang CEDAW ang isa ka korte sa Davao City nga nagbasura sa kasong paghimulos nga ginapasaka sang biktima batuk sa maimpluwensya nga negosyante nga si Jose Custodio sa isa ka hotel sang Marso 29, 1996. Si Custodio ang anay presidente sang Davao City Chamber of Commerce (DCCC) samtang si Vertido ang *executive director* sini. Napreso ang negosyante pero nahilway ini sang Abril 2005 sang ibasura sang korte ang iya kaso.

Gindangop ni Vertido ang iya kaso sa CEDAW sa bulig sang Gabriela. Pwede nga magdangop sang kaso sa CEDAW kon ubos na ang halos tanan nga mga tikang kag pamaagi para matadlong ang kapigusan nga ginaagom sang biktima. Ang kaso ni Vertido ang pinakauna nga kaso sang reyp nga gindangop sa CEDAW halin sa Asia-Pacific. AB

Arroyo, nagbaton sang pinakadaku nga *pork barrel*

MAGABATON sang P2.2 bilyong pondo kuno sa imprastruktura si Rep. Gloria Arroyo para sa masunod nga tuig. Ini ang pinakadaku nga *pork barrel* nga batunon sang sin-o man nga kongresista.

Ang pondo nga batunon ni Arroyo para sa ikaduhang distrito sang Pampanga nga may pila ka beses nga mas daku sa P200 milyon badyet sang Department of Public Works and Highways para sa bilog nga prubinsya sang Pampanga. Ang gintigana nga pondo nga ini para kay Arroyo nga katumbas sang pautang halin sa Japan Bank for International Cooperation kag Korean Development and Cooperation Fund para sa mga proyekto sa natumod nga distrito. Gin-areglo ni Arroyo ang utang nga ini sang pangulo pa siya. Luwas pa sa P70 milyon *pork barrel* nga batunon niya kada tuig pareho sang minimum nga ginabaton sang kada kongresista.

Nag-ani sang pagkundena si Benigno Aquino III sa pagkunsinti sa napakadaku nga *pork barrel* ni Arroyo. Suno sa Malacañang, indi dapat kabigon nga pareho sang kinaandan nga *pork barrel* bangud gikan ini sa mga utang sa iban nga pungsod ang alokasyon. Ginpahigad sang mga tagapamaba ni Aquino nga sadtong presidente pa si Arroyo, gingamit niya ang iya gahum sa pag-angkon sang amo kadaku nga ayuda kag utang halin sa iban nga pungsod para sa iya distrito bilang paghanda sa pagdalagan bilang kongresista.

Ang pag-apin kay Arroyo pagkambyo ini halin sa anay pagkundina ni Aquino sa manipulasyon sini sa mga pondo sang gubyerno para sa kaugalingon nga kaayuhan, upod na ang milyon nga pondo nga ginakonsentra niya sa kaugalingon nga distrito. Sa baylo nga gamiton nga pangbulig sa pumuluyo sa panahon sang daku nga kalamidad ginpaguwa na lang ini sang eleksyon (7 bulan makaligad ang bagyong Ondoy kag Pepeng).

Ang mahumok subong nga pagtrato ni Aquino kay Arroyo kabahin pa sang kasugtanang nga ginsakdag sang US sadto pa sang panahon sang eleksyon para sa malinong nga pagkasugot sang magkaaway nga reaksyunaryo nga kampo. AB

Mga dokumento sang gera sa Iraq, ginpubliko

SINING Oktubre, ginbutang sang *Wikileaks* sa *website* sini ang 400,000 sikretong mga dokumento nga nagdetalye sa paggera sang US sa Iraq.

Ginapakita sang mga dokumento ang pagkamatay sang nagaabot sa 109,000 katawo bangud sang pagpasilabot sang US sa Iraq, upod ang 66,000 sibilyan. Mas madamo ini sang 15,000 sa daan nga ginreport bilang mga sibilyan nga napatay.

Una nga ginpagwa sang *Wikileaks* ang 700,000 sikretong doku-

mento sang gera sang US sa Afghanistan sang unang bahin sang tuig.

Upod sa mga dokumento nga ginpaguwa sang *Wikileaks* ang mga report bahin sa tortyur, pagpatay kag krimen sa inaway. Ginpakita man sa mga dokumento ang mga report sang pagpanglugos, pang-abuso, tortyur kag pagpatay nga ginahimo sang mga papet nga pulis kag suldado sa mga sibilyang Iraqi. Ang insidente nga ini wala man lang ginaimbestigahan sang US.

Samtang, nagpanawagan sa US si Manfred Nowak, *special rapporteur* sang United Nations bahin sa tortyur, nga imbestigahan ang pagkaumid sang mga pwersang militar sang US sa pag-abuso sa tawha-nong kinamatarung sa Iraq. Siling niya, ang mga kaso nga ginbulgar sang *Wikileaks* maathag nga paglapas sa UN Convention Against Torture, kag may obligasyon ang administrasyong Obama nga imbestigahan ang mga ini. AB

**ANG****Bayan**

Pahayagan ng Partido Komunista ng Pilipinas
Pinapatnubayan ng Marxismo-Leninismo-Maoismo

Edisyong Hiligaynon
Tuig XLI No. 21
Nobyembre 7, 2010
www.philippinerevolution.net

Editorial

Bugrason ang mga sablag sa sugilanon pangkalinungan

Apat ka bulan sugod nga magpungko ini, natukod na gid man sang rehimeng Aquino ang panel para sa sugilanon pangkalinungan sa National Democratic Front of the Philippines (NDFP). Lakip sa ginpili ni Aquino ang mga personahe nga ginakilala nga tunay nga interesado sa proseso pangkalinungan.

Ini na ang una nga positibong tikang padulong sa liwat nga pagbukas sang madugay na nga nauntat kag nabahura nga sugilanon. Sa pihak nga bahin, pila ka bulan na umpisa nga ginpahayag sang NDFP ang kahandaan sini nga atubangon sa sugilanon pangkalinungan ang rehimeng Aquino sa tion nga magpakita ini sang kaseryosohan diri.

Ginalauman nga liwat masuguran ang mga pagsugilanon sa umpisa sang 2011.

Pero sobra pa ang mga hangkat sa pagpadayon sang sugilanon pangkalinungan. Madamo pa ang dapat aregluhon para magsugod ini sang maayo. Una diri ang kakinahanglanon nga kuhaon sang GRP ang mga ginbutang sini nga sablag nga nagaupang sa pagbukas liwat sang pormal nga pagsugilanon.

Labaw pa sa pagnombrar sang mga sugo, kinahanglan ipakita ni Aquino ang kaseryosohan sa pagsugilanon paagi sa pagsakdag kag pagrespeto sa mga daan na nga kasugtanan nga ginpirmahan sang NDFP kag

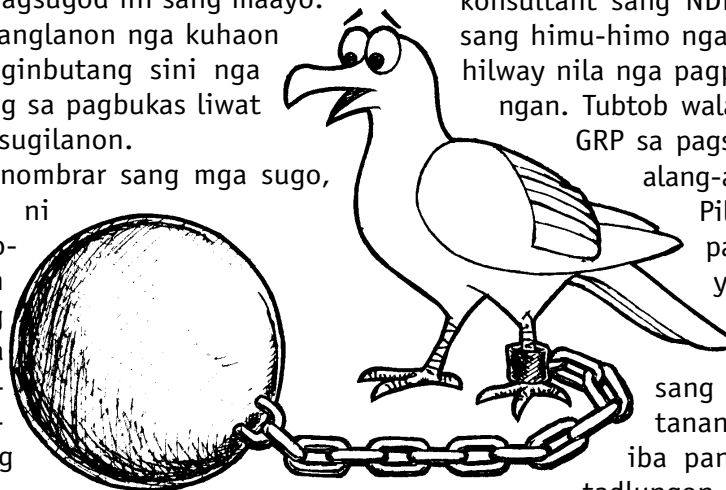
GRP. Dapat nga iya dulaon ang tanan nga mga tikang sang nagligad nga rehimen nga nangin mapangguba sa sugilanon pangkalinungan.

Dapat kilalahon kag hugot nga sakdagon ang Joint Agreement on Safety and Immunity Guarantees (JASIG) nga amo ang nagahatag-proteksyon sa mga konsultant kag istap sang magtimbang nga bahin nga imbolbado sa negosasyon. Makapila ka beses ini nga ginbastos sang rehimeng Arroyo sa pag-atake sa mga konsultant kag istap sang NDFP.

Nagapangayo sang hustisya ang mga kaso sang pagdukot sa mga tinawo sang NDFP nga sanday Leo Velasco, Prudencio Calubid, Rogelio Calubad kag iban pa. Dapat hilwayon gilayon ang anum pa nga nakakulong. Ang mandamyento de aresto batuk kanday Ka Luis Jalandoni, pangulo sang *negotiating panel* sang NDFP kag Ka Jose Ma. Sison, punong pangpulitika nga konsultant sang NDFP kag iban pa nga ginpasakaan sang himu-himo nga mga kaso kriminal nakaupang sa hilway nila nga pagpasakop sa sugilanon pangkalinungan. Tubtob wala sang maathag nga pahayag ang

GRP sa pagsunod sini sa JASIG, mabutang sa alang-alang ang plano nga pagpauli sa Pilipinas ni Jalandoni sa Disyembre para tani maghimo sang konsultasyon sa mga rebolusyonaryong pwersa kag iban pang sektor.

Pila ka beses nga gintalikdan sang rehimeng Arroyo ang mga kasugtanan sa pagpahilway sang tanan nga iba pang detenido pulitikal. Dapat nga tadlungon ini sang rehimeng Aquino paagi



Mga tampok sa isyu nga ini...

Himbunanay sg Akbayan kg rehimeng US-Aquino

PAHINA 3

Pagpamatuk sa pagmina, nagalapnag

PAHINA 7

Pagpatanom sg kasaba sg Cojuangco-SMC

PAHINA 8